

Information från kommitté och expertgrupper för spannmål och olivolja den 25 oktober.

Sammanfattning:

- Många synpunkter om ändringar om handelsnormer för olivolja
- Bordsrunda om ländernas initiativ för att öka produktionen av (EU-) inhemskt protein

Expertgrupperna:

1. Förslag till ändring av artikel 5 och 9 rörande handelsnormerna för olivolja i (EG) nr 29/2012.

Bakgrund

KOM föreslår att artikel 5.d ska anpassas till följd av ändrade internationella regler om olivolja. I Artikel 5 d föreslår man att värdena för syra som får anges på etiketten till extra virgin olivolja ska anges så att värdet för syra reflekterar det högsta värde som oljan kan förväntas anta vid tidpunkten för bäst-före-datum. Detta eftersom värdet för syra förändras beroende på oljans ålder.

Artikel 5.e föreslås ändras så att ett tillägg görs att MS kan besluta, för sådan olivolja för vilken man får ange skördeår om 100% av oljan är skördad det året, att sådan olja måste märkas med årgång om den säljs på den nationella marknaden.

Artikel 9.1 föreslås man att ändras så att MS ska notifiera KOM ifall man inför möjligheten, att göra det obligatoriskt att märka olivolja med årgång på den nationella marknaden.

Flera MS menar att förslagen påverkar konkurrenskraften i sektorn och båda de föreslagna ändringarna ifrågasätts. Något land vill att reglerna lämnas oförändrade.

2. Import av sorghum till Spanien

I enlighet med Spaniens anslutningsakt kan landet importera både majs och sorghum till nedsatt tull inom fastställda tullkvoter (WTO-kvot på 2 miljoner ton majs och 0,3 miljoner ton sorghum). Importen av sorghum till Spanien har, sedan tullar infördes i

augusti/september, avtagit och för att respektera WTO-åtagandet föreslår kommissionen (delegerad förordning) att reducera nuvarande tull till noll. Tullnivån för sorghum är densamma som för majs, vilket inte är helt korrekt i dagsläget då priset för majs på världsmarknadspriset är lägre än priset på sorghum.

KOM underströk att det inte kommer att finnas någon retroaktivitet i förslaget. **KOM** följer upp kvantiteterna som importeras. **KOM** påminde om att detta förslag är i linje med EUs regleringar.

Förvaltningskommittén:

1. Ukraina, tullkvoter

KOM meddelade att man räknar med röstning först 15/11 på den horisontella kommittén.

Det har varit lite problem med bilagorna och kopplingar mellan koder. Internkonsultationen lyfte dessa men ändå publicerades förordningen utan att justeringarna införts. Nu rättar man till det.

Ett land har skickat frågor om referenser och andra mindre frågor om deadlines. KOM säger att förslaget som kommer att röstas inte kommer att innebära några justeringar av datum i ursprungliga förslaget. Reglerna gäller treårig period eftersom 1/1 är en helgdag ska den första licensansökansperioden börja 2/1 och löpa till 5/1. Perioden ska avslutas 31/3 trots att detta är en lördag.

KOM understryker att import från Ukraina i mkt lite utsträckning går till de länder som är oroliga för konkurrensen. KOM påminner om att ändringarna är något EU måste göra för att uppfylla sina internationella åtaganden.

2. Marknadssituationen för spannmål, oljeväxter, proteingrödor, ris samt information om väderlekssituation

Ny process för information om beslut i kommittén.

Ibland publiceras beslut i kommittén på beslutsdagen. Fram till nu har KOM skickat information om publiceringen till MS – så kommer man inte att göra längre. MS får själva hålla koll på ”Official Journal”.

Väderlek

Baltikum, Danmark, Sverige och Finland har haft stora regnmängder och vissa delar av EU har haft mycket torr väderlek och i Spanien har man haft regelrätt torka. Storbritannien, Irland, Sverige och Danmark samt Baltikum har större förseningar av skörd och sådd.

JRC har gjort nedjusteringar av skördeprognoserna för flera grödor. Rapsen i Frankrike och sydvästra Tyskland har dock fått en bra start och sockerbetsskörden kommer att ligga på ca 76,7 ton per hektar vilket är 3% över föregående år och 6% över femårsmedeltalet. Estland har skrivit till KOM om en mycket besvärlig situation för spannmålsföretagen. PL tror att kvaliteten på sockerbetorna har sjunkit en del.

FI, LT och EE med flera bekräftar att skörden påverkats. Även SE bekräftar bilderna och att skörden i söder varit försenad men ikapp något bättre väder en tid och att arealer kommer att lämnas oskördade i norra SE. Problem med höstsådden i söder på grund väta. KOM vill gärna ha in kvantitativa data för skörd och sådd för att utvärdera läget.

Spannmål:

USDA:s oktoberprognos för vete ökade världsproduktionen. Utgående lager ligger därmed på rekordnivåer mycket för stora tillgångar i Kina. För majsens däremot verkar lagren minska något i jämförelse med föregående år.

Priserna har sjunkit och de kommersiella handlarna på Chicago-börsen har ökat på sin nettokorta position vilket antyder att de väntar sig fortsatt låga priser. EU är fortfarande nettoexportör av spannmål men på betydligt lägre nivåer än de senaste åren.

Spannmålsbalansen 2017/18 i EU

KOM presenterade balansen för marknadsåret 2017/18 som startade 1/7. Arealerna är lägre men på grund av hög skörd blir ändå totalproduktionen större än föregående år. KOM vill ha in data på höstsådden och kvaliteten på årets skörd så snabbt som möjligt.

Spannmålsproduktionen i SE och baltiska staterna ser bra ut (i prognosen) så KOM undrar över hur det rimmar uppgifterna om kris i Baltikum. KOM tillstår att man inte har helt uppdaterad data på oskördad areal eller nedjustering av hektarskördar och kvalitet.

Oljeväxter och proteingrödor

USDA har justerat ned prognoserna för alla grödor. Trots detta ligger fortfarande sojabönsproduktionen i världen så högt att utgående lager är de högsta på 10 år. Bland annat USA väntar rekordskörd av sojaböner.

Ris

Nästa risexpertgrupp kommer att äga rum i november.

3. Proteingrödor

KOM berättar om att det finns ett antal initiativ kring att öka EUs försörjningsförmåga på protein. Sedan tidigare finns "European Soya Declaration initiative" som initierades av DE och HU. En MEP håller på för närvarande på med en egeninitierad rapport om proteingrödor och Hogan har talat om en EU-strategi.

Dagens övning är en bordsrunda om medlemsländernas initiativ för att stödja/stärka odlingen av olika proteingrödor i landet. Kommissionen har i ett tidigare skede ökat marknadsbevakningen på dessa grödor, t.ex. pågår ett arbete med att upprätta en proteinbalans för hela EU.

ES - har kopplat stöd för proteingrödor.

RO - försöker också öka arealerna bland annat genom att 150 -200 jordbrukare och andra aktörer deltar i projekt om proteingrödsproduktion. Driver projekt om GMO-fria sojaböner. Även RO har kopplat stöd för proteingrödor. RO vill att nästa CAP ska satsa på att EU ska vara självförsörjande på protein.

DE - har en nationell proteingrödsstrategi (17 miljoner euro har använts?). Det finns också ett "Forum for sustainable protein crops" som drivs av WWF med deltagande från hela livsmedelskedjan där man sätter upp ramverk för handel med mera. Forumet ska vara klara med en rapport i höst. DE vet inte om projektet tas vidare i privat sektor eller om det blir inom myndigheterna.

DK - ser potential i bioraffinering av proteingrödor och har ett initiativ om det.

PL - anser att det är väldigt viktigt men protein och satsningar på inhemska grödor och har ett program för att öka användningen av inhemska proteingrödor. Innehåller information om hur man odlar och använder proteingrödor. Sedan 2016 är sojabönsodlingen. Arealerna proteingrödor i PL har ökat.

FR har sett ökade arealer och ökad produktion. Man har projekt inom LBP.

NL stimulerar med ett "green deal" mellan myndigheter och vetenskap samt näringen. Man arbetat för att skapa en marknadsplats och har mål om arealer och hektaravkastningar.

IT har försökt stimulera produktionen med stöd till soja och rapsodling

SE har många olika initiativ men ingen nationell handlingsplan. Nämner exempel med forskning om ersättning av soja i foder. Neringen och lantbrukarna är intresserade och har egna projekt och vi ser bla ökad odling av åkerböner. Vissa försök att återintroducera sojabönsodling finns och det finns projekt på området inom både EIP och LBP. Nämner webbplatsen "proteintipset". Vi tror att proteingrödsodlingen i EU kommer att påverkas av att bekämpningsmedel förbjuds på EFA.